

גן עדן שכל מפנינים

מסביבו הכדורים. חילל כזה אינו מאריך לחיות. אולם קשה היה להאשים את הציבור. שום ציבור אינו מסוגל לשמור על המתח הנפשי של חילל בליל קרב, שעה שמנהיגיו נהרגים כאילו אין להם מה לעשות מלבד לִקטוף פרחים בשדה.

נאנח השבוע בדכאון־מה אחד האישים היחשובים ביותר בארץ: „אין כיום במדינה המשה אנשים החושבים יחד על העתיד!“

כ ילדה שנושכה עלידי הכלב השרטה, שיחקה השבוע צמרת ישראל — בחודי הממשלה, במרכזי המפלגות, באולמי ההסתדרות.

היא שיחקה ברעיון של עצירת האינפלציה. היא דנה אם להקפיא במקצת את השכר, וכיצד לרסן את יוקר־המחיה המקפיץ. היה זה כאילו קבע הרופא מנה של שמן־קיק ל־אדם שנדרס עלידי משאית בת 20 טון. בכל רגע עלולה לפרוץ מלחמה. אין שום ספק שתגרום מייד להפסקת המענקים הי־אמריקאיים. יתכן מאד שתגרום להפסקת הי־שילומים. ואולי גם של המגבית היהודית הי־מאוחרת.

איש אינו יכול לדעת בבירור באיזו מידה תשתמנה המעצמות הגדולות בהטלת המצור על ישראל. איש אינו יכול לדעת בהחלט את מה יהיה המצב לאורך עורקיה־התיים הארוכים והעדינים של ישראל על פני הים, שם יש עדיין יתרון־כוח גדול לשתי הממשותות ולסלופ של חיליהים המצרי.

יש צורך בגיוס כללי ומיידי של המשק. יש צורך להקים מטה כלכלי עליון ולתת לו סמכויות מיוחדות וקיצוניות. יש צורך ל־שים קץ לספסרות, לחסל את כל המותרות, להוריד באופן ראדיקאלי את מתח הרווחים, לכלוא את מבריחי ההון הגדולים — ולב־סוף, בתוקף הסמכות המוסרית של המשטר החדש, גם להקפיא את השכר.

ב רגע שייקראו שורות אלה, עלולים מפציצים מצריים להוסיף מעל לתל־אביב. הכירה האמיתית של ישראל החדשה בה מרוכז למעלה מרבע האוכלוסייה, רגישה הרבה יותר מבירת מצריים המפגרת, בת הי־מליוניים.

האם ת־אביב מוכנה לכך? כמה מקלטים נשארו בעיר? האם אמר משהו למורים כיצד להגן על תלמידיהם? האם בכלל מירשהו חושב על כל זה ברצינות?

תרגילי הפצצה, האפלה והתגוננות הם דבר מעצבן מאד. ייתכן שהיו עוזרים לעו־רר את אורחי ישראל ואת מנהיגיהם, החיים בגן־עדן של טפשים. ייתכן והיו זורעים ב־לבם את הנכונות הדרושה כדי לבצע מייד, עוד השבוע, את אלפי הפעולות שיש ל־בצען ללא דיחוי.

ב ירון קיסר ניגן בכנור עת עלתה רומא בלהבות. למנהיגי ישראל חסר אותו חוש מוסיקאלי. הם נואמים, תחת זאת, נואמים.

בעצם הימים האלה תובעת המדינה קורבנות מאנשים מסויימים — קרבנות שאינם יכולים לזכות, מטבע מהותם, בהערכה הי־פומבית המתאימה. אולם מדינה זו, המתנה־לת כפי שהיא מתנהלת, החיה כפי שהיא חיה — האם יש לה זכות מוסרית לכך?

ת מונות אלה צולמו בליל שבת, אור־ליום ה־25 בנובמבר, 1955, במלון אכד־ה כהרצליה. הן נבחרו מתוך עשרות תמו־ות דומות, שצולמו באותו ערב בעשרות קומות דומים בכל רחבי הארץ. האנשים המופיעים בתמונות אינם יוצאי־ופן. אין הם אנשים שפרשו מן הציבור. היסר, הם האנשים שייצגו השבוע את הי־ציבור של מדינת ישראל, בשעה הקודרת ביותר של ייאושה.

ס יפור השבוע במדינה נגע לילדה ירושלמית. היא נושכה עלידי כלב, ש־מת כעבור זמן קצר מכלבת. אולם הילדה לא ידעה זאת. היה מובטח מראש כי אותה ילדה תמות תוך שלושה ימים, אם לא תקבל זריקה מתאימה נגד המחלה. אולם הילדה לא יכלה לפנות אל הרופאים ולקבל את הזריקה, כל עוד לא ידעה אפילו מה קרה לה. הרדיו שידר קריאות־אזעקה, העתונים פנו אל קוראיהם. אך שום דבר לא עזר, הילדה משוט לא ידעה.

מדינת ישראל כולה דמתה לילדה ירושל־מית אומללה זו. שיני ההיסטוריה נגעו ב־בשרה. כמו חידקי הכלבת, פשטו מליוני כלי הנשק והתחמושת הזורים בעורקי המר־חב. גבול קצר מאד של זמן נותר להצלת חיה. אולם ילדת־ישראל העמידה פנים כ־אילו כל זה אינו נוגע לה. היא לא עשתה דבר להצלת חיה. היא המשיכה לשחק.

ה ייה זה נתן אתרמן שקבע את האבח־נה של ליקוי נפשי מזוה. אורחי ישראל התרגלו לדבר על סכנת השואה, כך כתב בטורו השביעי, אולם הם לא תפסו איך שהוא את המשמעות המוחשית, של דבריהם. „אך עובדה היא: עדיין פרוש איזה לוס בין מהות הדברים ובין כלי תפיסתנו.“ לא היה זה בטחון עצמי מגובש, או אמר־לו מופרז. היה זה מעשה האיוולת של חילל המדליק סיגריה בלילה, עת שורקים